

Veilige start voor afstandsonderwijs in deeltijds kunstonderwijs

*Advies over het voorontwerp van decreet over het hybride
onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs*

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Advies op vraag van Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 3 januari 2024

Uitgebracht door de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 16 januari 2024 met 14 stemmen voor, 2 stemmen tegen en 1 onthouding

Vorbereiding: commissie dko op 12 januari 2024 onder voorzitterschap van Hans Laureyn

Dossierbeheerder: Marie-Anne Michielsens

1 Situering

Op 3 januari 2024 ontving de Vlor de vraag voor een advies over het voorontwerp van decreet over het hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs, dat op 22 december 2023 principieel goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering.

2 Algemene opmerkingen

De Vlor wil zijn waardering uitdrukken dat er werk gemaakt is van een decreet dat het afstandsonderwijs in dko moet regelen.

2.1 Positieve punten

Het ontwerpdecreet zorgt voor een *weloverwogen kader met duidelijke uitgangspunten* voor een veilige start van synchroon afstandsonderwijs in het deeltijds kunstonderwijs. Het is positief dat een academie de vrijheid krijgt om zelf te beslissen of ze wel of niet afstandsonderwijs aanbiedt.

De Raad kan zich volledig vinden in het *uitgangspunt dat leeractiviteiten in het dko via contactonderwijs verlopen*.

De *afbakening op basis van structuuronderdelen* zorgt voor duidelijkheid. De enige doelgroep die door deze afbakening buiten het decreet valt, is de tweede graad Dans voor volwassenen, wat jammer is.

De Vlor is tevreden met de bereidheid om dit decreet te evalueren. Er zijn echter nu al aanpassingen mogelijk, die we in 2.2 aankaarten.

2.2 Aanbevelingen

Maak ook asynchroon afstandsonderwijs mogelijk

Het ontwerpdecreet maakt enkel plaatsonafhankelijk afstandslernen mogelijk. Dat is een gemiste kans: ook plaats- en tijdsafhankelijk afstandslernen of asynchroon internetonderwijs kan in bepaalde situaties een meerwaarde betekenen, zeker voor de volwassen leerling dko, waar het volwassenenonderwijs als voorbeeld kan dienen.

Vermijd een tweesporenbeleid door een gebrek aan middelen

In tegenstelling tot de andere onderwijsniveaus heeft het dko geen extra middelen gekregen voor de digitalisering, op de beperkte eenmalige injectie van Digisprong na. Een academie mag niet beperkt worden in haar vrijheid om al dan niet afstandsonderwijs in te richten door een tekort aan middelen.

Ook individuele leerlingen moeten bij overmacht afstandsonderwijs kunnen volgen

Het decreet maakt enkel synchroon afstandsonderwijs mogelijk voor volledige klasgroepen, waarbij de aanwezigheid in de digitale les telt als wettige aanwezigheid. Een individuele leerling, die door overmacht niet fysiek op de academie les kan volgen, mag via afstandsonderwijs de les volgen,

maar dat valt buiten de scope van dit decreet. Dat is jammer. Want ook zulke leerlingen zouden als aanwezig geregistreerd moeten kunnen worden.

Gebruik niet 'jaarplanning', maar bijv. kalender

Artikel 2 noemt het beschikken over 'een jaarplanning die blijkt geeft van een pedagogisch onderbouwd evenwicht tussen leeractiviteiten via contactonderwijs in de academie en interactief afstandsonderwijs' een van de voorwaarden om interactief afstandsonderwijs te mogen inrichten. Deze term zorgt voor verwarring en creëert een ander verwachtingspatroon. Jaarplanning betekent in het ruime onderwijsveld een planning van de leerstof, gekoppeld aan leerdoelen. Hier gaat het echter over een overzicht voor de leerling van de momenten waarop afstandsonderwijs en contactonderwijs georganiseerd worden. Jaaroverzicht of kalender is daarom een duidelijkere benaming.

Screen en verduidelijk de regelgeving over auteursrechten en GDPR

Het digitaal lesgeven heeft impact op de auteursrechten en GDPR. De Vlor vraagt om de regelgeving over auteursrechten en GDPR in het afstandsonderwijs te screenen, eventueel te actualiseren en te verduidelijken. Voor auteursrechten zou Klascement een partner kunnen zijn.

Ewoud De Sadeleer
secretaris Raad Levenslang Levensbreed Leren

Kurt Berteloot
voorzitter Raad Levenslang Levensbreed Leren

Hybride onderwijs (synchroon afstandsonderwijs) vraagt volgens ACOD Onderwijs en COC eerst een grondige evaluatie van hybride onderwijs (afstandsonderwijs) in de onderwijsniveaus waar dat nu al bestaat, inclusief ten tijde van de coronapandemie, vooraleer deze onderwijsvorm in te voeren in het DKO.

Het hybride onderwijs tijdens de coronapandemie was een noodoplossing. Academies gaven aan dat ze zo snel mogelijk terug naar contactonderwijs wilden schakelen omwille van de onderwijskwaliteit en dat contactonderwijs voor het DKO de beste vorm is.

Er dient naast de evaluatie ook een grondig marktonderzoek en behoefteonderzoek te gebeuren. De coronaperiode leerde dat in het DKO door de sterke praktijkgerichtheid, enkel bij theoretische lessen, bijv. muziekgeschiedenis het minst problemen in het leertraject optraden. Doelgerichte evaluatie van de leerlingen was zelfs niet mogelijk.

Het hybride onderwijs dat een combinatie is van contactonderwijs en online leren biedt een aantal fundamentele nadelen met volgens ACOD Onderwijs en COC negatieve invloed op de onderwijskwaliteit:

- Technische obstakels: hybride onderwijs is sterk afhankelijk van technologie en internetverbinding. Onbetrouwbare internetverbindingen, technische verbindingen en compatibiliteitsproblemen kunnen de leerervaring verstoren en leiden tot frustratie.
- Verminderd persoonlijk contact tussen de leerlingen onderling;
- Non-verbale communicatie en directe feedback is moeilijk te ervaren wat van invloed kan zijn op de leerervaring; leerlingen krijgen minder kansen om van elkaar te leren;
- Ongelijke toegang tot technologie, die deelname tot hybride onderwijs belemmert en leidt tot ongelijkheid;
- Leerlingen moeten extra digitale vaardigheden ontwikkelen of ontwikkeld hebben om effectief online te kunnen leren;
- Het DKO heeft op dit moment niet de nodige infrastructuur, digitale middelen en leermaterialen om hybride onderwijs te organiseren.
- Hoe zal de controle op hybride onderwijs door de onderwijsinspectie uitgevoerd worden?

Dit alles vergt een verregaande investering in materiaal en infrastructuur en professionalisering van het personeel. Dit kan ons ons inziens helemaal niet zo budgetneutraal.

Tot slot hebben ACOD Onderwijs en COC ook nog andere bedenkingen bij de invoering van hybride onderwijs in DKO:

De memorie van toelichting, maar ook de voorwaarden tonen aan dat hybride onderwijs gebruikt wordt om capaciteitsproblemen op te lossen, gemakzucht (cursist moet minder verplaatsingen doen, verplaatsingstijd inkrimpen,(p1 mvt...)). Dit komt de onderwijskwaliteit en de doelstellingen van het DKO niet ten goede.

ACOD Onderwijs en COC zijn niet overtuigd van het belang dat leerlingen online les moeten kunnen volgen (gezien de mogelijkheid voorzien wordt in de vestigingsplaatsen) en vanuit pedagogisch-didactische overwegingen.

